

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

До 215 річниці ХНПУ імені Г.С. Сковороди

МАТЕРІАЛИ
II СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ МІЖНАРОДНОМУ ДНЮ СТУДЕНТА
(15 листопада 2019 року, місто Харків)

Харків

2019

УДК 81+82+371.3:811
ББК 74.580.268
М34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №6 від 05.11.2019 р.)

М34 Матеріали II студентської науково-практичної конференції, присвяченої Міжнародному дню студента (15 листопада 2019 року, місто Харків) / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2019. 89 с.

У збірці представлено матеріали II науково-практичної конференції магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2019

<i>Іванченко Олександра</i> . Квазіномінація як одна з основних особливостей роману антиутопії	35
<i>Карабут Анастасія</i> . Шляхи збереження авторського стилю в перекладі українською на прикладі роману Е. Берджеса «Механічний апельсин»	36
<i>Карачун Катерина</i> . Особливості використання автентичних документів у контексті ігор на уроках французької мови	37
<i>Карватська Анастасія</i> . Лексико-семантичне поле «Гостинність» у сучасній англійській мові	39
<i>Кільяченко Анастасія</i> . Концепт СВОБОДА як базовий концепт американської лінгвокультури	41
<i>Козловська Марина</i> . Поняття асоціативності в лінгвістиці	42
<i>Козубова Наталія</i> . Особливості дослідження рекламного дискурсу	43
<i>Колісник Інна</i> . Der deutschsprachige gastronomische Diskurs	44
<i>Коробка Валерія</i> . Описи інтер'єру в романі Д. Лондона «Мартін Іден»	45
<i>Коробкова Світлана</i> . Ім'я персонажа в художньому тексті: функціонально-семантична типологія	47
<i>Костенко Наталія</i> . Неологізми в сучасному англомовному телевізійному дискурсі	48
<i>Костира Лілія</i> . Семантична класифікація фітонімів	49
<i>Курченко Світлана</i> . Газетний заголовок як поліфункціональний мовленнєвий акт	50
<i>Літовченко Андрій</i> . Аббревіація в англійській ортопедії: способи скорочення термінів	51
<i>Лук'янченко Анна</i> . Значення анаграми в романі Дена Брауна «Код да Вінчі»	52
<i>Мирошніченко Елеонора</i> . Літературний психологізм як художній феномен... ..	55
<i>Орел Аліна</i> . Особливості чоловічих та жіночих образів у романі Е. М. Ремарка «Мансарда Мрій»	56
<i>Персіянова Анастасія</i> . Роман Дж. Голсуорсі «Біла мавпа» в контексті неоромантизму	58
<i>Подлужна Дар'я</i> . Роль домашнього читання у вивченні французької мови, його функції та завдання	59
<i>Полковник Анастасія</i> . Моделювання історіографічної метапрози в романі М. Онтадже «Англійський пацієнт»	60
<i>Рибас Катерина</i> . Карнавальність як літературне явище	62
<i>Різник Даяна</i> . Використанні Інтернет-ресурсів у навчальному процесі	63
<i>Рог Олександра</i> . Сміслові компоненти концепту «кохання» в англійській пареміології	63

однокомпонентними скороченнями: *A* – *accommodation*; двокомпонентними скороченнями: *PT* – *pronator teres*, *PL* – *palmaris longus*; трикомпонентними скороченнями: *EPL* – *extensor pollicis longus*, *FDP* – *flexor digitorum profundus*; *FPL* – *flexo pollicis longus* і чотирикомпонентними скороченнями: *DRUJ* – *distal radial ulnar joint*. До цієї групи абревіатур відноситься велика кількість анатомічних термінів через те, що вони представлені довгими латинськими назвами, які потребують подальшого скорочення.

Аналіз скорочень за тематичними групами термінів показав, що разом з найменуваннями захворювань, структурних аномалій, травм, процедур та операцій ініціальному скороченню піддаються і власні імена, які входять до їх складу, як от: *K-wire fixation* – *a Kirschner wire fixation*.

2. Використання початкової літери всіх компонентів словосполучення і літер на початку і/або в середині одного з його компонентів. Абревіації представлені двокомпонентними скороченнями: *MC* – *midcarpal*, *RC* – *radiocarpal*; трикомпонентними скороченнями: *DIP* – *distal interphalangeal*, *PIP* – *proximal interphalangeal* та чотирикомпонентними скороченнями: *SLAC* – *scapholunate advanced collapse*, *CIND* – *carpal instability nondissociative*. Найчастіше зустрічаються трикомпонентні скорочення.

3. Використання початкових літер окремих компонентів словосполучень: *RASJ* – *the reduction association of the scapholunate joint*. Дана модель дозволяє не включати до складу абревіатур службові частини мови та, на наш погляд, уникнути утворення багатокомпонентних структур, які ускладнюють розуміння і є громіздкими у вживанні.

4. Використання початкової літери кожного повнозначного слова словосполучення або елементів початкового складу одного або декількох компонентів слова: *MCP* – *metacarpophalangeal*. Ця модель у нашій вибірці представлена лише одним прикладом.

Терміни-абревіатури займають важливе місце у термінологічних системах, зокрема, в ортопедичній, і потребують подальшого вивчення. Постійне поповнення фонду термінів-абревіатур з незмінною тенденцією до виникнення їх синонімії та омонімії викликає необхідність подальшого глибокого вивчення цього явища.

ЗНАЧЕННЯ АНАГРАМИ В РОМАНІ ДЕНА БРАУНА «КОД ДА ВІНЧІ»

Анна ЛУК'ЯНЧЕНКО

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент Ю.О. Шпак

Роман Дена Брауна «Код да Вінчі» становить особливий інтерес для дослідження з огляду на жанрову належність та унікальність тематики. З часів Едгара По та донині одним із домінантних прийомів, що бере участь у створенні загадки, є криптограма, тобто шифрований текст. Упровадження автором такого тексту в тканину детективного твору дозволяє

продемонструвати унікальні інтелектуальні здібності детектива або героя, який виступає в його ролі. Збереження цього прийому при перекладі уявляється нам дуже важливим завданням, бо часто інформація, що міститься в шифрованому тексті, виступає домінантною в змісті твору. Одним із різновидів шифрованого тексту виступає анаграма.

Згідно з визначенням літературознавчого словника-довідника, «анаграма - це (грецьк. ana- знову та gramma- літера) переставлення літер у слові, завдяки чому витворюється нове значення, яке може бути прочитаним у зворотному напрямку (тік-кіт, мука-кума, літо-тіло), постають псевдоніми (Симонов-Номис)». Якщо не всі літери тексту задіяні в трансформації, то такі анаграми Г. Вітлі називає «impure anagrams». З огляду на те, що у вітчизняному літературознавстві не існує аналогічного терміну, назвемо такий різновид анаграм «частковими». У свою чергу, анаграму, у розшифруванні якої бере участь кожна літера, доцільно називати «точною».

Для кодування та розшифровки залучались математики та вчені, а саме Ф. Вієта, Ф. де Соссюра, Ж. Старобинский. У літературі анаграми використовуються як назви символів і уявних місць, так і для назви літературних творів. Назва і головний герой «Гамлета» Шекспіра є анаграмою «Амлета», датського принца. У назві Джонатана Свіфта «Подорожі Гуллівера» подібні імена *Brobdingnag*, *Трибінія* і *Лангден* є анаграмами великих великокнязів, Великобританії та Англії, відповідно. У «Гаррі Поттера» Дж. К. Роулінга анаграма використовується для назви двох ідентичностей антагоніста. *Том Марволо Загадка – Я Лорд Волдеморт*. *Владимир Набоков* у своєму романі «Лоліта» використовує анаграму власного імені, *Vivian Darkbloom*, як назву символу.

У літературі автори використовують анаграми для створення імен символів і місць; ці імена додають більше значень до інакше нісенітних імен. Таким чином, використання анаграм ще більше мотивує і створює інтерес до читачів. Особливо це стосується таємничих та детективних романів, де анаграми грають вирішальну роль у доказі розгадки таємниці. Наприклад, у романі Дана Брауна «Код да Вінчі», куратор музею пише наступні написи під час смерті. Отже, розглянемо першу анаграму, з якою ми зустрічаємося в оригіналі тексту роману: *O, Draconian devil? Oh, lame saint? На вид идолародич? Омина зла?* [1, с.58].

Кожна лінія має анаграму, і всі три анаграми вказують на да Вінчі. (*O, драконівський диявол!*) = "Леонардо да Вінчі", "*O, кульгавий святий!*" = "Мона Ліза" і "Так темний заклик людини" = "Мадонна з каменів") Ці анаграми діють як підказки розгадати таємницю.

Використання анаграми є одною з відмінних рис художнього стилю Дена Брауна. Цей художній прийом відіграє ключову роль у творенні сюжету роману «Код да Вінчі». На самому початку твору анаграма є точкою відліку всіх подальших подій. Вона приховує в собі найпершу загадку, ключ до якої повинні підібрати головні герої, яка відсилає їх до наступної. Анаграма виконує декілька функцій у тексті. По-перше, вона покликана

зберегти тайну. Так, Соньєр перед смертю залишає повідомлення, яке апелює тільки до двох конкретних людей - його онуки, Софі Неве, та професора з Гарварду, Роберта Ленгдона. Для інших героїв роману ця інформація ні в якому разі не може стати доступною. По-друге, зображуючи розмірковування героїв, автор бажає продемонструвати їх високу інтелектуальність та розум.

Ці слова разом із послідовністю Фібоначчі та проханням знайти Роберта Ленгдона містились у повідомленні, яке було знайдено на підлозі в Луврі біля тіла вбитого Жака Соньєра. Це є точна анаграма, бо, переставивши в певній послідовності букви цієї фрази, головні герої отримують наступні слова: Leonardo da Vinci! The Mona Lisa! Відсутність зайвих букв дозволяє героям із легкістю з нею впоратися. Відгадка анаграми представляє собою посилення на видатну картину Да Вінчі, в якій приховані подальші загадки [3, с.115].

У наступній цитаті, яка є також прикладом анаграми «This text appears to be an accusation of some sort. Wouldn't you agree?» З цієї репліки ми бачимо, що, голова поліції Парижу Безу Фаш бачиться у цих словах щось схоже на звинувачення, причиною цього є семантичне використання слів.

Оксфордський тлумачний словник пропонує наступні визначення: «draconian - extremely cruel and severe; originates from Draco, a legislator in ancient Athens, who gave severe punishments for crimes, especially the punishment of being killed». «The Devil - the most powerful evil being». «Lame - unable to walk well because of an injury to the leg or foot». «Saint - a person that the Christian Church recognizes as being very holy, because of the way they have lived or died» [6, с.154]. Вочевидь, слова «draconian», «devil» та «Lame» мають негативне конотативне значення, спрямоване в адрес «saint» святого, що і призводить Безу Фаша до тої думки, що ці слова нагадують звинувачення [5, с.68].

Отже, розгляд тексту та аналіз анаграм у тексті, а саме ряд невизначених елементів, які представляють собою різновид загадки, доводить, що цей лексичний та стилістичний прийом широко використовується для конструювання змісту роману, додаючи загадковості та експресивності.

Література

1. Brown, D. The Da Vinci Code. London: Corgi, 2004.
2. Brown, D. The Lost Symbol. London: Transworld Publishers, 2009.
3. Біловус Л. Теорія інтертекстуальності: Становлення понять, тлумачення термінів, систематика. Тернопільський держ. педагогічний ун-т ім. Володимира Гнатюка, 2003.
4. Браун Д. Втрачений символ. Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2011.
5. Литературная энциклопедия терминов и понятий / [гл. ред. и сост. А.Н. Николюкин]. – М. : “Интелвак”, 2001.
6. Oxford English Dictionary, second edition, edited by John Simpson and Edmund Weiner, Clarendon Press, twenty volumes, hardcover, 1989.